

Nhớ một mùa hoa Thạch thảo

Trần Hoài Dương

... Rồi mùa hoa thạch thảo cuối cùng cũng hết thật. Một tuần sau tôi trở lại làng hoa, bói không đâu ra lấy một bông. Nhưng lạ lùng làm sao, càng không được trông thấy những bông hoa thạch thảo thật, trong tâm trí tôi lại càng hằn lên hình nét những bông hoa thạch thảo với màu tím ngát mông lung như khói. Câu hát về loài hoa thạch thảo cứ ngân nga mãi trong tôi, ám ảnh tôi mãi chẳng chịu rời. Cùng với câu hát đượm buồn nhưng đầy vẻ trong sáng, hình ảnh mảnh mai của cô - bé - hoa - thạch - thảo cũng hiện ra, đeo đẳng mãi bên tôi.

Bước vào tuổi mười sáu, tự nhiên tôi có thói quen hay đứng tựa vào cửa nhìn người qua lại. Quầy bán hoa bên đường kia cũng làm tôi chú ý. Thường vào các buổi sáng, có một bọn con gái choai choai chừng mười ba mười bốn tuổi hay xúm xít quanh đó chọn mua hoa, cười nói râm ran. Tôi để ý, chúng thương hay mua nhất là hoa hồng, hoa mặt trời và hoa cẩm chướng. Chúng chọn đi chọn lại từng bông một, nhắc lên đặt xuống chán chê mới gom được vài ba bông hoa nhỏ xíu.

Tôi cười thầm và nghĩ: “Bọn này về già còn khó tính đến đâu!”. Đám con gái ồn ào, miệng nói tíu tít, chọn mua xong liền nhẩy lên xe đạp, đưa nọ ôm eo ếch đưa kia, đuổi theo nhau như một lũ con trai tinh nghịch. Chúng đi rồi, tất cả như vắng lặng hẳn. Lúc bấy giờ, từ bên kia đường mới xuất hiện một cô bé mảnh mai mặc bộ đồ lụa màu tím nhạt, tay xách chiếc lẵng nhỏ.

Đã mấy tuần nay, tôi để ý, cứ đứng vào tầm này cô bé lại xuất hiện. Cô đến mua hoa thạch thảo. Và chỉ mua riêng một loại hoa đó thôi. Không có hoa thạch thảo, cô sẽ về tay không chứ không chịu mua thế loài hoa khác. Lòng yêu thích đặc biệt của cô khiến tôi quan sát kĩ những bông thạch thảo và quả nhiên thấy chúng đẹp thật. Những bông hoa thạch thảo tím ngát, một màu tím đặc biệt. Thường màu tím ở một số loài hoa khác gợi nghĩ đến sự mềm yếu, còn màu tím hoa thạch thảo vừa thoáng buồn, một nỗi buồn trầm tĩnh không uỷ mị, vừa toát lên một vẻ chân thực giản dị đến lạ lùng. Một loài hoa của đồng nội và những triền núi thấp, hoa mọc lẫn với cỏ hoang.

Tôi mua một bó hoa thạch thảo nho nhỏ để có cơ hội nói chuyện với cô bán hoa, hy vọng biết ít nhiều về cô bé kia. Tôi muốn biết “lai lịch” cô bé quá nhưng không biết hỏi bằng cách nào để cô bán hoa “tiết lộ” vài chi tiết về cô bé. Chắc hẳn cô bán hoa biết nhiều về cô bé ấy vì tôi để ý mỗi lần ra mua hoa, hai người lại nói chuyện với nhau khá lâu. Loay hoay suốt cả tiếng đồng hồ tôi vẫn chưa tìm được một cơ hội để hỏi về cô bé. Khó thật! Một thằng trai mới lớn như tôi lại đi hỏi người khác về một cô bé chưa quen biết, thấy kì quặc thế nào! Rốt cuộc, tôi đành về không.

Mấy hôm sau, tôi quyết định “liều mạng” một phen. Nhân lúc cô - bé - hoa - thạch - thảo đang nói chuyện với cô bán hoa, tôi giả vờ chọn mấy nhánh hoa, lặng nghe xem họ nói chuyện gì. Vẫn chuyện hoa thạch thảo mà hình như cả hai người đều rất thích. Sao tôi không biết bài đó nhỉ? Thế là suốt mấy hôm liền, tôi lang thang qua các quầy bán băng nhạc. Mãi đến hôm thứ mười mấy, khi tôi đã bắt đầu chán nản, không hi vọng gì tìm ra bài hát cô bé yêu thích, chợt vắng đến tai tôi tiếng hát từ một băng cát xet có nhắc đến những bông hoa vừa được buồn. Tôi ngơ ngẩn lắng nghe. Thì ra là bài hát này thoải rập rờn sóng cổ. Dưới bầu trời mờ xám nhưng khô ráo của một buổi chiều không có nắng, bạt ngàn những bông hoa thạch thảo tím ngắt, nghiêng ngả trong gió se lạnh...

Tôi cứ đứng ven đường, mãi mê nghe tiếng hát lúc vút cao chất ngất như giăng xé, đau đớn, lúc trầm lắng một nỗi buồn vừa dịu dàng, vừa uể oải. Có lẽ đây là lần đầu tiên một bài hát đã làm tôi ngẩn ngơ đến thế. Đi đã rất xa rồi. Tiếng hát về loài hoa thạch thảo vẫn còn ngân nga mãi trong tôi. Không còn giữ gìn ý tứ gì nữa, tôi đến thẳng quầy, nói với cô bán hoa:

- Cô ơi, cháu vừa được nghe bài hát về hoa thạch thảo, cô ạ.

- Sao, cháu cũng thích bài hát đó à? – Cô bán hoa tươi cười hỏi lại tôi. – Bài đó buồn, nhưng thật hay phải không? Vả lại có những nỗi buồn làm cho người ta sống cao quý hơn lên... - Cô chợt cười to như tự giấu mình vì câu nói mang chất triết lí không ăn nhập lắm với câu chuyện thường ngày của mình.

Không ngờ cô bán hoa xởi lởi như vậy. Tôi đánh bạo nói thêm:

- Vâng, bài hát hay thật. Thảo nào cô gì thường ra đây mua hoa thạch thảo thích là phải.

- Ủ, con nhỏ ấy nó mê hoa thạch thảo lắm. Lần nào ra cũng mua một bó hoa đó. Nó bảo nó thích vẻ mộc mạc giản dị. – Cô bỗng tủm tỉm cười, mắt háp háy đầy vẻ hóm hỉnh. – Sao, chú mày quen nhỏ đó à?

Tôi cảm thấy mặt mình nóng bừng, lúng túng chối:

- Không ạ. Cháu đâu có quen. Cháu chỉ...

Như thông cảm với tâm trạng bối rối rất khó diễn tả của tôi, cô bán hoa không truy hỏi tiếp mà ngược lại, như cố tình cho tôi biết thêm về cô bé:

- Con nhỏ thật dễ thương. Nó thùy mị, nét na.

Lời cô bị cắt ngang vì có một bà đến mua hoa huệ. Hình như một khách quen nên vừa bó hoa cho khách, cô vừa hỏi chuyện. Tôi oán bà khách quá. Trả tiền, nhận hoa xong rồi, bà vẫn chưa chịu đi, cứ nấn ná con cà co kê. Tôi cố tình chờ bà ta đi khỏi, hi vọng cô bán hoa sẽ kể tiếp về cô bé. Nhưng thật đáng buồn. Chờ đến mỏi cả chân, bà khách chưa chịu dứt chuyện. Bà ta đi rồi, cô bán hoa lại mãi sắp xếp hàng họ, quên khuấy mất sự có mặt của tôi. Mấy lần tôi cố ý hắng giọng đánh thức trí nhớ của cô nhưng vô hiệu. Hình như cô đã quên mất câu chuyện đang nói dở với tôi ban nãy. Gọi tiếp chuyện thì tôi không dám. Sự hăm hở ban đầu khi tôi vừa mới nghe bài hát hoa thạch thảo đã tan biến, tôi không đủ can đảm để hỏi thêm về cô bé nữa. Đành ra về. Tôi cố ý chào thật to, hi vọng cô bán hàng chợt nhớ lại chỉ ít cũng nói một câu gì đó cho tôi còn dịp nói lại câu chuyện đang dở. Nhưng đáp lại câu chào đầy nhiệt tình của tôi, cô bán hàng chỉ lơ đãng trả lời một câu không mấy mặn mà: “Ờ, cháu về!” Thế là tôi buồn suốt cả buổi chiều hôm ấy. Một nỗi buồn mơ hồ nhưng thấm thía.

Từ hôm đó, tôi thường tần ngần nhĩ ra cửa, chờ cô bé xuất hiện nơi quầy bán hoa. Hôm nào không thấy cô bé, tự nhiên tôi cảm thấy trống vắng thế nào. Thậm chí cả lo lắng nữa. Sao không thấy cô bé ra mua hoa nhĩ? Cô bé ốm, phải nằm nhà? Hay cô đã chuyển đi nơi khác? Đoán già đoán non mãi, cuối cùng tôi thở phào nhẹ nhõm khi thấy bóng dáng mảnh dẻ của cô lại xuất hiện. Những ngón tay búp măng thon thả, trắng hồng của cô lại đang rón rén chọn từng nhánh hoa thạch thảo.

Tháng chín qua đi. Rồi tháng mười, tháng mười một cũng qua đi... Hoa thạch thảo ít dần. Quầy bán hoa thỉnh thoảng mới lại có một vài bó hoa thạch thảo. Nhiều lần tôi thấy cô bé về tay không, vẻ mặt buồn bã không giấu nổi. Cùng với sự xuất hiện ít dần của hoa thạch thảo, cô bé cũng ít có mặt dần nơi quầy bán hoa. Từ nỗi buồn mơ hồ, trong tôi chợt nảy sinh sự lo lắng bồn chồn. Thế là mùa hoa thạch thảo sắp hết, tôi vẫn chưa có dịp để làm quen với cô bé.

Gần một tuần lễ nữa lại trôi qua. Không thấy cô bé đi ngang qua nhà tôi nữa. Tôi sáng quầy bán hoa, phấp phỏng một nỗi hi vọng mong manh. Biết đâu tự nhiên cô bán hoa lại nói điều gì về cô - bé - hoa - thạch - thảo? Quả nhiên, đúng như sự phỏng đoán của tôi. Vừa thấy tôi, cô bán hoa đã nói ngay:

- Sao mấy hôm nay không thấy con nhỏ ra mua hoa thạch thảo? Có mỗi một bó để dành từ hôm qua, chờ mãi cũng không thấy nó.

Một chút nữa tôi buột miệng “xung phong” mang giúp bó hoa đến nhà cô bé với điều kiện cho tôi biết địa chỉ. Nhưng tôi kịp trấn tĩnh lại. Có lẽ vì tôi thoáng nhận ra nụ cười hóm hỉnh và giọng nói đầy hàm ý của cô bán hoa. Hai tai tôi nóng bừng. Cũng làm ra vẻ dửng dưng, tôi thần nhiên nói với cô:

- Thôi, để lâu hoa héo mất. Cô bán cho cháu đi. Cháu cũng rất thích hoa thạch thảo.

Trả tiền xong, tôi định ra về, chợt cô bé xuất hiện. Tự nhiên tôi thấy bối rối quá, nửa muốn về nửa muốn ở lại. Trông thấy tôi cầm bó thạch thảo, vẻ mặt cô tươi hẳn lên. Hướng về phía cô bán hoa, cô bé hỏi như reo:

- Hôm nay có thạch thảo hở cô?

- Chờ mãi cháu chẳng ra. Có một bó nhỏ, cô vừa bán mất rồi. – Giọng cô nửa trách móc, nửa tiếc nuối.

Cô bé nhìn bó hoa trên tay tôi, thoáng xịu mặt.

Tôi dùng dằng không muốn đi. Tôi muốn tặng lại cô bó hoa quá nhưng không dám. Chợt tôi nảy ra một ý. Lờy hết can đảm, tôi đưa bó hoa cho cô bán hàng, nói thật nhanh:

- Cô đổi cho cháu mấy bông cẩm chướng. Cháu thích hoa cẩm chướng hơn.

Cô bán hoa lại mỉm mỉm cười, nụ cười mang nhiều ý nghĩa. Tôi biết cô quá rõ những ý nghĩa thầm kín của tôi. Cô đưa bó hoa thạch thảo cho cô bé, nháy mắt cười hóm hỉnh:

- Ưu tiên số một đấy nhé!

Mặt cô bé đỏ ửng. Nhận bó hoa thạch thảo, cô nói nhỏ trong hơi thở:

- Cảm ơn...

Lời cảm ơn ấy có lẽ dành cho tôi chăng? Vì khi nói, hình như cô bé có ý đến thật gần tôi, nói rất nhanh. Có đúng như vậy không hay chỉ do tôi tưởng tượng ra? Dù chỉ là sự phỏng đoán, tôi cũng cảm thấy người mình bừng bừng một niềm vui khó tả. Tôi bước nhanh về nhà, gần như muốn trốn chạy. Nhưng liền ngay sau đó tôi lại tự trách mình. Sao tôi không nán lại thêm ít phút, biết đâu đó là một cơ may có thể làm quen được với cô bé? Sao tự nhiên tôi lại vội vã quảy quả ra về? Tôi không còn hiểu được chính bản thân mình nữa.

Sau lần ấy, tôi còn được trông thấy cô bé kia vài lần nữa nhưng vẫn chưa có cách gì làm quen được với cô. Mà mùa hoa thạch thảo có lẽ đã hết thật rồi. Đành phải “điều tra” xem nhà cô bé ở đâu vậy. Ý nghĩa đó bừng cháy trong tôi, làm cho tôi quên hết đắn đo rụt rè. Nhân một lần cô bé trở về, tôi lặng lẽ đi theo cô, tất nhiên là cách một đoạn khá xa, cô bé không hề hay biết. Được chừng non cây số, cô rẽ vào một con hẻm khá rộng. Tôi đi theo vào hẻm. Nhưng chợt cô bé quay lại. Nhận ra tôi, cô bước nhanh hơn. Tôi không dám đi theo nữa, đành buồn bã quay trở lại.

Từ hôm đó, thỉnh thoảng tôi hay đi về phía con hẻm, chẳng có mục đích rõ rệt. Đôi khi, tôi chỉ ao ước tự nhiên lại trông thấy cô bé từ trong hẻm đi ra, chỉ vậy thôi. Nhưng cô bé cũng rất ít khi ra đường. Cả chục lần tha thẩn chờ đợi một cách bàng quơ như thế, may mắn lắm tôi cũng chỉ được trông thấy cô bé có một lần. Nhưng cũng nhờ tha thẩn “đứng đường” như thế, tôi làm quen được với một người bán dạo cây cảnh. Bác cho tôi biết mùa hoa thạch thảo chưa hết hẳn. Nếu chịu khó xuống làng hoa vùng Gò Vấp tim, chắc chắn vẫn có thể mua được. Tôi hăm hở xuống ngay làng hoa. Đi sâu mãi vào trong làng, cuối cùng tôi cũng mua được một bó khá to hoa thạch thảo.

Lần này dứt khoát tôi phải tìm bằng được nhà cô bé. Dứt khoát phải tặng cô bó thạch thảo hiếm hoi này. Nhưng đó chỉ là ý nghĩ sôi nổi bùng bột lúc ở hàng hoa. Khi về đến đầu hẻm nhà cô bé,

mọi ý nghĩ đều chùng xuống, mọi sự hăm hở bỗng tan biến đâu mất cả. Chẳng còn cách gì hơn là tìm một chỗ kín đáo bên đường, nhìn chéo sang đầu con hẻm mà chờ đợi một cách cầu may.

Tôi cứ chờ như thế một tiếng đồng hồ, rồi hai tiếng ... Quả nhiên, sự kiên nhẫn cũng đã được đền bù. Như có phép lạ, rõ ràng trước mắt tôi đang hiển hiện ra hình ảnh mảnh mai đầy vẻ trong sáng của cô bé. Cô mặc bộ đồ tím ngát ý như màu hoa thạch thảo, tay xách chiếc lẵng nhỏ đựng dưa. Cô hơi nghiêng người, nhón chân thận trọng bước qua mấy vũng nước mưa đọng lại từ đêm trước. Tôi muốn liêu gọi cô bé nhưng biết tên. Tôi định chạy lại, giúi vào tay cô bó hoa thạch thảo, nhưng chẳng hiểu sao, tôi không thể nào nhúc nhích nổi, chỉ đứng chôn chân tại chỗ. Đúng lúc đó, cô bé ngược lên nhìn về phía tôi. Hình như cô đã nhận ra tôi với bó hoa thạch thảo. Vì tôi thấy rõ ràng vẻ mặt cô sáng bừng lên, đôi mắt mở to đầy vẻ kinh ngạc nhưng sau đó cô vội nhìn đi nơi khác, hấp tấp bước nhanh như có chút gì sợ hãi. Trước vẻ sợ sệt đó, tôi không dám liêu lĩnh. Tôi tự nhủ để chốc nữa cô quay về, biết đâu lòng can đảm trong tôi sẽ được hồi phục. Cô bé sẽ không đi đâu lâu lắm đâu. Chắc chỉ ra chợ hoặc ra quầy bán hoa rồi về ngay thôi. Cô đi bộ, lại mặc bộ đồ giản dị, sơ sài thế kia!

Vậy mà tôi chờ thêm gần hai tiếng đồng hồ nữa cũng không thấy cô bé quay lại. Đã gần chiều, hoa không có nước, héo rũ mất quá nửa. Tôi đành liêu lĩnh đi sâu vào trong hẻm. Lúc ấy mới vỡ lẽ hẻm dài hun hút và có năm bảy đường ngang dọc, có lẽ cô bé cố ý tránh tôi, đã về nhà bằng một con hẻm khác từ lâu rồi. Lòng tôi nặng trĩu. Tôi cứ tha thẩn đạp xe chậm chậm hết hẻm này qua hẻm khác, hi vọng mơ hồ biết đâu sẽ lại chẳng được may mắn trông thấy cô...

Rồi mùa hoa thạch thảo cuối cùng cũng hết thật. Một tuần sau tôi trở lại làng hoa, bó không đâu ra lấy một bông. Nhưng lạ lùng làm sao, càng không được trông thấy những bông hoa thạch thảo thật, trong tâm trí tôi lại càng hằn lên hình nét những bông hoa thạch thảo với màu tím ngát mông lung như khói. Câu hát về loài hoa thạch thảo cứ ngân nga mãi trong tôi, ám ảnh tôi mãi chẳng chịu rời. Cùng với câu hát đượm buồn nhưng đầy vẻ trong sáng, hình ảnh mảnh mai của cô - bé - hoa - thạch - thảo cũng hiện ra, đeo đẳng mãi bên tôi.

Ước gì tôi được làm quen với cô bé. ước gì mùa hoa thạch thảo mãi mãi còn để cho tôi luôn được trông thấy cô. Không có hoa thạch thảo chắc cô bé cũng buồn lắm. Tôi làm sao có thể quên được vẻ mặt buồn bã của cô mỗi khi ngoài quầy hàng không có loài hoa đó cho cô. Giá như có phép lạ nhỉ, tôi sẽ tìm cách sao đó để cho những bông hoa thạch thảo tươi nở cả bốn mùa, để cho cô bé luôn luôn có những bông thạch thảo bên mình.

Nhưng hoa nở có mùa. ước muốn ấy của tôi chắc khó được thực hiện. Mặc dù biết vậy, tôi vẫn không thôi mơ ước. Và rồi một đêm thanh vắng, từ đâu đó cao lắm, xa lắm vắng đến tai tôi lời bài hát về hoa thạch thảo đầy quyến rũ cùng với một ý nghĩ loé sáng: phải rồi, tôi sẽ về, tôi sẽ cố gắng học vẽ để một ngày nào đó tôi sẽ dành hết tâm trí vẽ nên một bức tranh về hoa thạch thảo. Lúc đó, nhất định tôi sẽ tìm bằng được cô bé, tặng cô tác phẩm ưng ý nhất của đời tôi. Như thế, chẳng cần phải đợi đến mùa hoa thạch thảo, lúc nào bên cô cũng có những bông hoa tím nhỏ bé, mộc mạc giản dị như chính tâm hồn cô.

Ý nghĩa ấy rạo rực lòng tôi. Bắt đầu từ ngày mai tôi sẽ ghi tên vào lớp hội hoạ. Đã chẳng có lần thi vẽ ở trại hè, tôi được giải nhất là gì? Xem bức tranh tôi vẽ về cảnh thả diều trên triền đồi ngày ấy, ai cũng khen đẹp và cho là tôi có năng khiếu hội hoạ. Nhưng ngày đó còn bé, tôi chưa có chí hướng rõ rệt, bị những thú vui khác lôi cuốn mất. Tôi đã đọc ở đâu đó một câu nói đại ý: Tình yêu chân chính giúp cho người ta sống cao thượng hơn, thúc đẩy người ta làm nên những công việc phi thường... Tôi tin rằng, với khát vọng chân chính do tình yêu mà cô - bé - hoa - thạch - thảo đã làm nảy sinh trong tôi, nhất định tôi sẽ thực hiện được điều mà tôi mong ước.

Những suy nghĩ sôi nổi, rạo rực, râm ran lan toả khắp người tôi. Tình yêu sẽ đem lại cho tôi nghị lực và sức mạnh. Nhưng liệu điều đó đã có thể gọi là tình yêu chưa nhỉ?